

F. t. Forældreansvarslov

er vigtigt, at barnet i sådanne tilfælde har en fast base. Der er til gengæld intet til hinder for, at forældrene kan aftale, eller myndighederne i særlige tilfælde kan fastsætte samvær halvdelen af tiden hos den anden forælder (en deleordning). Der henvises nærmere herom til pkt. 4.5.

Afgørelse af, hvor barnet skal have bopæl, træffes efter, hvad der er bedst for barnet, jf. lovforslagets § 4. Ministeriet finder i den forbindelse, at der i tilfælde, hvor en hidtidig bopælsforælder uden rimelig grund har hindret den anden forælders kontakt til barnet, er behov for at anlægge et fremtidsorienteret perspektiv ved vurderingen af, hvad der er bedst for barnet, således at det indgår i vurderingen, i hvor stort et omfang barnet belastes af bopælsforælders adfærd, samt hvem af forældrene, der fremover må anses for bedst egnet til at samarbejde omkring barnet og sikre barnets kontakt til begge forældre. Der henvises til pkt. 4.10.3. om samværschikane.

Ministeriet finder i den forbindelse, at domstolenes afgørelser om barnets bopæl skal begrundes på en sådan måde, at det tydeligt fremgår, hvad forudsætningerne for afgørelsen er. Det kan således have betydning for rettens vurdering i en sag om ændring af barnets bopæl, jf. lovforslagets § 17, stk. 2, hvis det f.eks. har været en forudsætning for spørgsmålet om barnets bopæl, at bopælsforælderen har erklæret sig indforstået med at overholde en aftale eller afgørelse om udvidet samvær med den anden forælder, men efterfølgende stiller hindringer i vejen for dette samvær, eller eventuelt vælger at flytte med barnet.

Endelig finder ministeriet, at der i forbindelse med en sag om barnets bopæl, eller ændring heraf, er behov for, at retten kan træffe afgørelse om, at barnets bopæl kan være i udlandet. Dette skal ses i nær sammenhæng med, at det efter ministeriets opfattelse ikke i sig selv bør føre til en ophævelse af den fælles forældremyndighed, hvis forældrene ikke kan blive enige om barnets bopæl, herunder om bopælen kan være i udlandet. Der henvises til pkt. 3.5.3. Om grundlaget for ophævelse af den fælles forældremyndighed henvises til pkt. 3.2.3. samt til lovforslagets § 11, jf. § 4. Det bemærkes, at ministeriet i øvrigt i lighed med udvalget finder, at det vil være for vidtgående at tillægge retten kompetence til at træffe afgørelser om andre enkeltspørgsmål.

Der henvises til lovforslagets § 17 og bemærkningerne hertil.

3.4. Beslutningsbeføjelser ved fælles forældremyndighed mv.

3.4.1. Gældende ret

Det fremgår af den gældende lovs § 2, at indehavere af forældremyndighed skal drage omsorg for barnet og beskytte barnet mod fysisk og psykisk vold og anden krænkende behandling. Forældremyndighedens nærmere indhold er ikke reguleret, men omfatter efter ordlyden den daglige omsorg for barnet – tilstrækkelig mad, tøj, et sted at bo – og beslutninger af mere væsentlig karakter som skolegang, uddannelse, erhvervsvalg, navnevalg, samtykke til indgåelse af ægteskab, indmeldelse i trossamfund samt væsentlige medicinske spørgsmål. Indehavere af forældremyndighed er endvidere økonomiske værger for barnet (jf. værgemålslovens § 2), og skal give tilladelse til udstedelse af pas (jf. pasbekendtgørelsens § 17). Hertil kommer en pligt til at tilgodese barnets følelsesmæssige behov samt til at føre tilsyn med barnet.

Modstykket til omsorgsplikten er forældremyndighedsindehaverens beføjelser. Forældremyndighedsindehavere kan således træffe afgørelse om barnets personlige forhold, kvalificeret ud fra barnets interesse og behov. Forældremyndighedens indehaver har vide rammer, når omsorgsplikten skal udmøntes, og dette giver et betydeligt spillerum for indehaverens egne individuelle vurderinger af, hvad der er bedst i forhold til barnet – f.eks. om barnet skal gå i privat- eller folkeskole, hvor barnet skal opholde sig, barnets religiøse tilhørsforhold osv.

Er der to indehavere af forældremyndigheden, er det efter gældende ret en forudsætning, at der er enighed om alle væsentlige spørgsmål vedrørende barnet. Som udgangspunkt handler forældrene i forening, og ingen af dem har fortrinsstilling. Beslutninger af mere dagligdags karakter kan dog i praksis træffes af den ene. Der har ikke været særlige overvejelser om, hvad bopælsforælderen kan afgøre på egen hånd. Det må dog antages, at rammen for beslutninger af dagligdags karakter er snævrere, når man nærmer sig afgørelser af mere konfliktpræget karakter. Familiestyrelsen har (i en konkret sag) udtalt, at den ene forældremyndighedsindehaver uden den andens accept kan lade barnet undergive almindelige lægelige undersøgelser og behandlinger. Derimod kræver f.eks. større kirurgiske indgreb eller behandling med kraftig medicin samtykke fra den anden. Det samme gælder ved undersøgelser, der f.eks. kræver ikke ubetydelige legemsindgreb. Det bemærkes i udtalelsen, at den nærmere afgrænsning af behandlingskompetencen ikke ses behandlet i retspraksis, administrativ praksis, den familieretlige